Punaisen Ristin pakolais- ja maahanmuuttotyö

Uutiskirje 4/2019

29.8.2019

Punainen Risti

Sisällysluettelo

JÄRJESTÖN KOTIMAAN ASIAT 2

Lentokenttävapaaehtoisia kaivataan lisää 2

Paperittomille tukea ja neuvontaa uudessa päiväkeskuksessa 3

Tavoitteena nolla tapaturmaa: VOKit mukaan tapaturmapäivään! 4

Nälkäpäivä 26.-28. syyskuuta: teemana puhtaan veden puute 4

Valmiusharjoitus Pisara 26. lokakuuta 5

Henkilöstömuutoksia keskustoimistossa ja piireissä 5

VIRANOMAISET JA SIDOSRYHMÄT 6

Ennätysmäärä mahdollisia ihmiskaupan uhreja 6

Migri: Vastaanottopalveluiden lakkaamiset lisääntyivät alkuvuonna 6

TEM ajankohtaispäivä syksyllä: kuntiin ohjaaminen ja perheenyhdistäminen 7

Koulutusta ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamisesta 7

KUVAKO-hankkeen päätösseminaari Helsingissä 3. lokakuuta 7

KANSAINVÄLINEN TILANNE 8

YK: Pakolaiskiintiöitä korotettava ja turvallisia maahantuloväyliä lisättävä 8

Kymmenen faktaa pakolaisista 8

Punaisen Ristin EU-toimisto: ihmisten suojelu ja avun tarvepohjaisuus otettava huomioon rahoitushauissa 9

Ranskan Punainen Risti ylläpitää useita vastaanottokeskuksia 9

160 -vuotiasta Punaisen Ristin liikettä juhlittiin Italian Solferinossa 10

VASTAANOTTOYKSIKÖIDEN JA PERHERYHMÄKOTIEN MAJOITUSTILANNE 11

UUTISKIRJEET JA OHJEET 12

Järjestön kotimaan asiat

Lentokenttävapaaehtoisia kaivataan lisää

Punaisen Ristin lentokenttävapaaehtoisilla riittää kiirettä elo-syyskuussa. Suomeen saapuu parin kuukauden aikana yli 300 kiintiöpakolaista, joita vapaaehtoiset ovat vastaanottamassa.

Tuuli Sundell on ollut Punaisen Ristin jäsen vuodesta 1961 ja toiminut muiden vapaaehtoistehtäviensä lisäksi lentokenttävapaaehtoisena runsaat 15 vuotta. Silti lentokentälle meno aina vähän jännittää.

”Koskaan ei tiedä mitä tapahtuu. Voi olla monenlaista selvittelyä, kinkkisiä juttuja ja vaikka kadonneita laukkuja. Tämä on erittäin elävää, vaihtelevaa ja jännittävää touhua.”

Usein kiintiöpakolaiset ovat tullessaan matkustaneet jo pitkään.

”Esimerkiksi Afrikasta tulijoilla saattaa olla pitkä matka pakolaisleiriltä pääkaupunkiin, josta lento lähtee. Tämän jälkeen voi olla vielä useampi koneen vaihto ennen kuin he saapuvat Helsinki-Vantaalle. Turkista tulevilla syyrialaisilla on lyhyempi matka,” kertoo Punaisen Ristin pakolaistyön ohjelma-avustaja Laura Leino.

Ensimmäiset suomen kielen sanat jo lentokentällä

Väsymyksestä huolimatta tulijat ovat kuitenkin toiveikkaita ja innostuneita uudesta asuinpaikasta.

”He ovat kiitollisia Suomelle, Punaiselle Ristille ja meille vapaaehtoisille,” Tuuli kertoo.

Vapaaehtoisten tehtävä on toivottaa kiintiöpakolaiset tervetulleiksi, ohjata heidät Rajavartiolaitoksen tiloihin maahantulorekisteröintiä varten ja avustaa heitä jatkokuljetuksen lähtöön saakka. Tulkin avulla kiintiöpakolaisille kerrotaan esimerkiksi, että Suomessa voi juoda kraanavettä.

Usein vapaaehtoinen saattaa viettää tulijoiden kanssa tunteja Rajavartiolaitoksen odotustilassa. Tuulille on jäänyt mieleen monta kiintiöpakolaista, mutta erityisesti eräs afgaaniperhe, jonka lapsille hän opetti rekisteröintiä odottaessa suomea.

”Kun virkailija kutsui perheen noin 4-5 -vuotiasta poikaa nimeltä, tämä vastasi reippaasti suomeksi: hyvää päivää, mitä kuuluu?”

Tuuli Sundell: ”Tämä on minun tapani toivottaa uudet ihmiset tervetulleeksi Suomeen. Sen jälkeen hyvästelen heidät mielessäni – muut huolehtivat heistä lentokentältä eteenpäin.” Kuva: Laura Leino

Joustava, hienotunteinen ja empaattinen

Punaisen Ristin aktiivisia lentokenttävapaaehtoisia on noin 15-20. Lisää kaivattaisiin.

”Joustava, hienotunteinen, empaattinen ja ulospäinsuuntautunut. Tietämys muista kulttuureista ja ensiapuosaaminen ovat plussaa,” Tuuli listaa ominaisuuksia, joita lentokenttävapaaehtoisella olisi hyvä olla.

”Lisäksi kaikki kielitaito on hyväksi, vaikka vastaanotossa on aina mukana tulijoiden omaa kieltä puhuva tulkki.”

Suomen pakolaiskiintiö nousemassa

Suomi vastaanottaa tänä vuonna 750 kiintiöpakolaista. Suurin osa on syyrialaisia, kongolaisia, hätätapauksia ilman alue- ja kansalaisuusrajoituksia

sekä Libyasta hätäevakuointimekanismin puitteissa evakuoituja pakolaisia.

Hallitus on ilmoittanut nostavansa pakolaiskiintiön 850:een ensi vuonna. Kiintiöpakolaisilla on saapuessaan jo YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n myöntämä pakolaisstatus.

Punainen Risti hakee uusia vapaaehtoisia vastaanottamaan kiintiöpakolaisia Helsinki-Vantaa lentokentälle. Jos olet kiinnostunut useimmiten arkisin päiväaikaan tapahtuvasta vapaaehtoistyöstä ja pystyt sitoutumaan toimintaan kahdeksi vuodeksi, ole yhteydessä kotimaan valmiusyksikköön:

laura.leino@redcross.fi tai tiina.salmio@redcross.fi

Paperittomille tukea ja neuvontaa uudessa päiväkeskuksessa

Paikalliset vapaaehtoiset ovat maalanneet ja sisustaneet Raaseporin järjestötilan. Kaikki kalusteet on saatu lahjoituksina. Kuva: Eva Kuhlefelt

Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piiri on avannut uuden toimipisteen Läntisellä Uudellamaalla Raaseporissa. Toimipisteessä on päiväkeskustoimintaa paperittomille: tukea, neuvontaa, palveluohjausta ja pientä syötävää.

Raaseporin järjestötila – Föreningshuset Raseborg toimii paikallisten yhdistysten ja järjestöjen matalan kynnyksen kohtaamispaikkana ja se on avoin kaikille. Tarjolla on kerhotoimintaa ja kieltenopetusta sekä lapsille että aikuisille, retkiä, erilaisia tapahtumia, seminaareja ja luentoja.

HUP koordinoi järjestötilaa yhteistyössä Raaseporin kaupungin maahanmuuttajapalveluiden ja Resurssipankki-hankkeen kanssa. Tilassa on avoimet ovet 4. syyskuuta klo 15-18.

Myös päiväkeskus Mosaiikki jatkaa toimintaansa Helsingissä.

Lisätietoja: Paperittomat-ohjelman työntekijä Eva Kuhlefelt, puh. 040-6486785

eva.kuhlefelt@redcross.fi

Tavoitteena nolla tapaturmaa: VOKit mukaan tapaturmapäivään!

Valtakunnallista tapaturmapäivää vietetään 13. syyskuuta ja 13. joulukuuta. Punainen Risti vastaa päivän toteutuksesta yhteistyössä muiden Tapaturmien ehkäisyverkoston toimijoiden kanssa.

Valtakunnallisen tapaturmapäivän tavoitteena on herätellä viime vuoden tapaan erityisesti miehet pohtimaan, miten riskinotto altistaa tapaturmille kotona, töissä ja liikenteessä. Tapaturmakuolleisuus on työikäisillä miehillä korkeampi kuin saman ikäisillä naisilla.

Kampanja nostaa esiin etenkin syksyyn liittyviä tapaturmariskejä ja keinoja niiden välttämiseksi. Kampanjassa haastetaan tänä vuonna myös työpaikat mukaan. Tapaturmapäivä kiinnittää työpaikkojen huomion tapaturmien ehkäisyyn ja mahdollisuuteen parantaa oman työyhteisön hyvinvointia. Vinkkejä osallistumiseen täältä.

Lisätietoja tapaturmien riskien hallinnasta: www.tapaturmapaiva.fi ja www.kotitapaturma.fi

Nälkäpäivä 26.-28. syyskuuta: teemana puhtaan veden puute

Suomen Punaisen Ristin jokavuotinen varainhankintatapahtuma Nälkäpäivä järjestetään 26.-28. syyskuuta. Nälkäpäivänä kerätään sitomattomia varoja Punaisen Ristin katastrofirahastoon.

Tänä vuonna nostetaan esiin puhtaan veden puutetta ja sen vaikutuksia. Punainen Risti parantaa katastrofirahaston tuella puhtaan veden saatavuutta muun muassa eteläisessä Afrikassa. Kotimaassa katastrofirahaston turvin autetaan äkillisten onnettomuuksien uhreja, kuten tulipaloissa kotinsa menettäneitä.

Haastamme kaikki pakolais- ja maahanmuuttotyötä tekevät mukaan Nälkäpäivään joko lipaskerääjiksi tai muun tempauksen järjestäjiksi. Olettehan yhteydessä paikalliseen osastoonne tai piiriin sopiaksenne keräyksen yksityiskohdista.

Keräystä paikkakunnallanne organisoivan vapaaehtoisen yhteystiedot löytyvät täältä.

Lipaskerääjillä on tärkeä rooli keräyksen onnistumisessa. Kerääjät tuovat esiin avun tarvetta ja levittävät auttamisen iloa Kuva: Maria Santto

Kerääjämainokset, ohjesarjakuva ja koulutusvideo monella kielellä löytyvät täältä.

Nälkäpäivän ydinviestit ja power point -esitykset löytyvät täältä.

Lisätietoja: mia.ekstrom-huttunen@redcross.fi

Valmiusharjoitus Pisara 26. lokakuuta

Suomen Punainen Risti harjoittelee lokakuussa vesikriisitilanteessa toimimista valtakunnallisessa Pisara 2019 -valmiusharjoituksessa. Vesikriisi on valittu yleiskokouskauden valmiusharjoituksen teemaksi siksi, että puhdas vesi on meille jokaiselle välttämätön.

Harjoittelemalla toimintaa vesikriisissä harjoittelemme tilannetta, jossa suuri määrä ihmisiä tarvitsee apuamme nopeasti. Harjoituksen tavoitteena on testata Punaisen Ristin osastojen valmiutta reagoida ja auttaa vesikriisin sattuessa.

Harjoituksessa on vahvasti kokonaisvalmiuden näkökulma – kaikki toiminnot ovat osa valmiutta, ja mukaan tarvitaan kaikki toimintaryhmät nuorista ystäviin.

Myös vastaanottokeskuksissa kannattaa jo etukäteen miettiä, miten puhtaan veden puute vaikuttaisi meidän jokaisen arkeen, ja miten tilanteessa pitäisi toimia. Kristiinankaupungin vastaanottokeskuksen tavoin yksikkö voi myös olla mukana Pisara-harjoituksessa.

Harjoitukseen osallistumisesta voi kysyä lisätietoja oman piirin valmiuspäälliköltä.

Lisätietoja harjoituksesta RedNetissä.

Henkilöstömuutoksia keskustoimistossa ja piireissä

KT: **Hanna-Leena Tikkanen** on palannut elokuun alussa vastaanottotoiminnan asiantuntijaksi kotimaan valmiuden yksikköön. Hanna-Leena keskittyy maahantulovarautumiseen, turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnan laatuun ja osaamisen kehittämiseen.

Piirit/Häme: **Quynh Ly Dat** on aloittanut monikulttuurisuustoiminnan kehittäjänä (Hanne-Miia Niemen perhevapaan sijainen).

Varsinais-Suomi: **Kaisa Rajalaakso** aloittanut monikulttuurisuustoiminnan kehittäjänä 16.9. (Pauliina Pensikkalan 6 kk:n opintovapaan sijainen)

HUP: **Stefano Rigatelli** palannut monikulttuurisuustoiminnan kehittäjäksi. Kotoutumistuen koordinaattori **Hanna Holm** on irtisanoutunut.

Lappi: **Hanna-Leena Martin** on aloittanut monikulttuurisuustoiminnan kehittäjänä (Katja Junnilan sijainen)

Viranomaiset ja sidosryhmät

Ennätysmäärä mahdollisia ihmiskaupan uhreja

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän palveluihin on tänä vuonna kesäkuun loppuun mennessä otettu 115 asiakasta. Luku on yli puolet enemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan, jolloin palveluiden piiriin oli otettu 76 uutta asiakasta.

Uusista asiakkaista valtaosa oli joutunut ihmiskaupan uhriksi Suomen ulkopuolella. Useimmin kyseessä oli seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvä ihmiskauppa (33 asiakasta). Myös työvoiman hyväksikäyttöä ja pakkoavioliittoja on tunnistettu runsaasti.

Elinkaupan uhriksi oli joutunut kaksi henkilöä. Heidät oli kotimaassaan vangittu ja huumattu, ja heiltä oli useita viikkoja kestäneessä prosessissa viety toinen munuainen.

Vajaan kolmanneksen uusista asiakkaista on arvioitu joutuneen ihmiskauppaan viittaavan hyväksikäytön kohteeksi Suomessa. Suomessa tunnistettiin eniten työvoiman hyväksikäyttöön (12 henkilöä) sekä pakkoavioliittoon liittyvän ihmiskaupan uhreja (12 hlöä). Työvoiman hyväksikäyttöä havaittiin etenkin ravintola-alalla sekä maataloudessa.

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän tilastot alkuvuodelta paljastavat lisäksi, että Suomessa on ensimmäistä kertaa havaittu myös kerjäämään pakottamiseen liittyvää ihmiskauppaa.

Auttamisjärjestelmässä oli kesäkuun loppuun mennessä yhteensä 458 mahdollista ihmiskaupan uhria sekä heidän 129 alaikäistä lastaan. Kaikkiaan palveluiden piirissä oli 587 henkilöä.

Edellisvuonna palveluiden piirissä oli kesäkuun lopussa 379 henkilöä. Palveluiden piirissä olevien henkilöiden määrä on vuodessa kasvanut 55 prosenttia.

Tiedot käyvät ilmi Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän tuoreesta puolivuotiskatsauksesta.

Migri: Vastaanottopalveluiden lakkaamiset lisääntyivät alkuvuonna

Poliisi on ilmoittanut vastaanottopalveluiden lakkaamisesta elokuun puoleen väliin mennessä yhteensä 1 133 asiakkaalle. Palvelut ovat lakanneet 954 henkilöltä. Määrä on huomattavasti suurempi kuin koko viime vuonna, jolloin poliisin ilmoituksia tehtiin 793 ja palvelut lakkasivat 659 henkilöltä.

Vastaanottopalveluiden lakkaaminen perustuu vastaanottolain 14 a §:ään. Vastaanottopalveluiden lakkaamistilanteissa käytetyin vaihtoehto ovat olleet uusintahakemukset: 547 henkilöä on turvautunut uuteen turvapaikkahakemukseen. Keskuksen johtajan päätöksellä on jatkettu palveluja 105 henkilölle. Avustetun vapaaehtoisen paluun prosessiin siirtyneitä oli 71 ja jo prosessin kautta 12. elokuuta mennessä palanneita 56.

Maahanmuuttoviraston vastaanoton tilannekuvan mukaan vastaanottojärjestelmässä oli 12. elokuuta yhteensä 9 052 asiakasta. Vastaanottokeskuksia oli yhteensä 44, joista aikuisyksiköitä 38 ja alaikäisyksiköitä kuusi. Aikuisyksiköiden käyttöaste oli 79 prosenttia ja alaikäisyksikköjen 68.

Tilannekuvan luvut perustuvat Uma-järjestelmän ja majoitusasioiden rekisterin Umarekin tietoihin, jotka Migrin tilannekeskus on koonnut tilannekuvaksi.

Uutiskirje 4/2019

29.8.2019

Punainen Risti

TEM ajankohtaispäivä syksyllä: kuntiin ohjaaminen ja perheenyhdistäminen

Työ- ja elinkeinoministeriö järjestää syyskuussa ajankohtaispäivän pakolaisia vastaanottaville kunnille. Aamupäivällä aiheena on uudelleensijoittamis- ja turvapaikkapolitiikan sekä pakolaisten kuntiin ohjaamisen ajankohtainen tilanne. Iltapäivän koulutusosiossa käsitellään kansainvälistä suojelua saavien perheenyhdistämistä.

Ajankohtaispäivä järjestetään Helsingissä, kongressikeskus Paasitornissa 17.9. klo 8.30–16.15. Tilaisuus on ilmainen ja siihen on mahdollista osallistua myös **etäyhteydellä**.

Osallistuminen vain aamupäivän ajankohtaisosuuteen klo 8.30–12.00 tai iltapäivän perheenyhdistämiskoulutukseen klo 12.45–16.15 on myös mahdollista.

Tutustu tilaisuuden ohjelmaan. Tilaisuuteen voi ilmoittautua perjantaihin 6.9. mennessä tästä. Ilmoittautuminen on sitova. Lisätietoja tilaisuudesta mahdolliset peruutukset Sylvia-hankehenkilöstölle: sylvia@tem.fi

Tilaisuuden järjestää työ- ja elinkeinoministeriön Sylvia-hanke yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön Kotouttaminen-tiimin kanssa. Sylvia-hanketta rahoitetaan Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (AMIF).

Koulutusta ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamisesta

Opetushallitus on julkaissut uudet verkkosivut ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamisesta Suomessa. Lisäksi se järjestää syksyllä aiheesta viisi maksutonta alueellista koulutusta neuvontatyötä tekeville.

Koulutukset pidetään Helsingissä (2.10.), Turussa (8.10.), Oulussa (31.10.), Jyväskylässä (7.11.) ja Joensuussa (14.11.). Tilaisuudet on suunnattu asiantuntijoille, jotka tarvitsevat tietoa tutkintojen tunnustamisesta ja kansainvälisestä vertailusta, ulkomaisista koulutusjärjestelmistä sekä Opetushallituksen palveluista.

Koulutusten ohjelma ja ilmoittautumislinkit täällä.

KUVAKO-hankkeen päätösseminaari Helsingissä 3. lokakuuta

Kuvakommunikaatio vastaanottokeskuksissa (KUVAKO) on kolmivuotinen hanke (2017-2020), jonka tavoitteena on kehittää kuvakommunikaatiota arjen tilanteisiin, joissa turvapaikanhakijoilla ja vastaanottokeskuksen työntekijöillä ei ole yhteistä kieltä. Hankkeessa keskitytään vastaanottokeskuksissa tapahtuviin arkisiin kommunikaatiotilanteisiin erityisesti vastaanoton alkuvaiheessa.

Hankkeen aikana on tutkittu, kokeiltu ja kehitetty Papunet-verkkopalvelun kuvien soveltuvuutta vastaanottokeskuksissa, koottu ja yhtenäistetty aiemmin vastaanottokeskusten käytössä olleita kuvia sekä luotu uusia.

Hankkeessa kokeiltuja ja edelleen kehitettyjä kuvia voidaan käyttää myös tulkkauksen tukena. KUVAKO-hankkeen yhtenä tuotoksena on helppokäyttöinen kuvakommunikaatioon perustuva mobiilisovellus. Punainen Risti on toiminut hankkeen ohjausryhmässä ja yhteistyökeskuksena on toiminut Paiholan VOK Kontiolahdessa.

KUVAKO-hankkeen päätösseminaari järjestetään Helsingissä 3. lokakuuta. Seminaarissa esitellään mm. hankkeessa kehitetty Kuvakom-sovellus. Ilmoittaudu mukaan seminaariin tämän linkin kautta 20.9. mennessä.

Kansainvälinen tilanne

YK: Pakolaiskiintiöitä korotettava ja turvallisia maahantuloväyliä lisättävä

YK:n pakolaisjärjestön UNHCR:n arvion mukaan maailmassa on 70,8 miljoonaa pakkomuuttamaan joutunutta ihmistä, joista 25,9 miljoonaa on pakolaisia. Järjestö arvioi, että uudelleensijoittamisen tarpeessa on ensi vuonna 1,4 miljoonaa ihmistä. Uudelleensijoituspaikkoja oli viime vuonna yhteensä vain reilut 81 000.

Uudelleensijoitus eli kiintiöpakolaisjärjestelmä on laillinen reitti haavoittuvassa asemassa oleville ja vainosta kärsiville. Uudelleensijoitus saattaa olla ainoa kestävä ratkaisu ihmisille, jotka eivät saa riittävää suojaa esimerkiksi naapurimaasta.

UNHCR:n kolmivuotisessa uudelleensijoitusta koskevassa strategiassa (2019-2021) on kunnianhimoiset tavoitteet. Pyrkimyksenä on saada lisää vastaanottajamaita uudelleensijoitusohjelmaan, lisätä uudelleensijoituspaikkoja sekä turvallisia ja lakisääteisiä siirtymisiä kolmansiin maihin. Lisäksi halutaan tukea inklusiivisuutta pakolaisia vastaanottavissa yhteisöissä ja etsiä uusia kumppanuuksia. Strategia on osa globaalin siirtolaisuuskompaktin toimeenpanoa.

Strategia tavoittelee 50 maan tukea uudelleensijoitusohjelmalle vuonna 2028. Samanaikaisesti pyritään lisäämään keinoja siirtyä kolmansiin maihin, kuten humanitaarista maahanpääsyä, yhteisöpohjaista ja yhteisöjen rahoittamaa uudelleensijoitusta, humanitaarisen viisumin käyttöä, perheenyhdistämistä sekä työskentely- ja opiskelumahdollisuuksia kolmansissa maissa.

Pakolaisjärjestön tavoitteena on, että vuoteen 2028 mennessä yli miljoona ihmistä on sijoitettu kiintiössä kolmanteen maahan ja kaksi miljoonaa on päässyt kolmanteen maahan muilla keinoilla.

Suomen hallitus on ilmoittanut nostavansa pakolaiskiintiötä 100 henkilöllä eli vuoden 2020 kiintiöksi tulisi 850.

Teksti: Tiina Salmio

Kymmenen faktaa pakolaisista

Turvapaikanhakijoita, pakolaisia ja maahanmuuttoa koskevat aiheet herättävät kiivasta poliittista ja julkista keskustelua. Aiheeseen liittyy paljon myyttejä sekä tiedonpuutetta. YK:n pakolaisjärjestö UNHCR on julkaissut keskustelun tueksi kymmenen faktaa pakolaisista.

1. Vuonna 2018 kaikkiaan 37 000 ihmistä joutui jättämään kotinsa.
2. Neljä viidestä pakolaisesta asuu kotimaansa naapurimaassa.
3. Kaikkiaan neljä miljoonaa venezuelalaista on jättänyt kotimaansa vuoden 2015 jälkeen.
4. Miljoonat kotinsa jättäneet ihmiset ovat maan sisäisiä pakolaisia.
5. Maahanmuutto Eurooppaan on vähentynyt huomattavasti verrattuna vuoteen 2015.
6. Suurin osa pakolaisista on näistä viidestä maasta: Syyria, Afganistan, Etelä-Sudan, Myanmar ja Somalia.
7. Suurin osa (90%) uudelleen sijoittamisen tarpeessa olevista ihmisistä ei pääse kiintiöpakolaiseksi.
8. Puolet maailman pakolaisista on lapsia.
9. Suurin osa pakolaisista asuu kaupungeissa, ei leireillä.
10. Turvapaikan hakeminen ei ole koskaan rikos.

Punaisen Ristin EU-toimisto: ihmisten suojelu ja avun tarvepohjaisuus otettava huomioon rahoitushauissa

Punaisen Ristin kansallisten yhdistysten maahanmuuttoasiantuntijat kokoontuivat kesäkuussa Pariisiin pohtimaan Eurooppaan pyrkivien siirtolaisten tarpeita ja rahoitusta. Työpajan *'Migrants' Needs Along Migratory Trails to the EU'* järjesti Punaisen Ristin EU-toimisto.

EU:n suhtautuminen siirtolaisuuteen kolmansissa maissa on muuttunut viime vuosina. Vuosi 2015 oli käännekohta. Sekä rahoitushauissa että yhteistyössä kolmansien maiden kanssa korostuvat köyhyyden vähentämisen sijaan maahanmuuton hallitseminen ja sen juurisyihin vaikuttaminen. Apu on politisoitunut ja samaan aikaan kansalaisjärjestöjen ja avustusjärjestöjen toimintatila on kaventunut.

EU:n maahanmuuttopolitiikka on vahvasti sidottu ulkorajapolitiikkaan (esim. EU-Turkki sopimus) ja yhteistyötä on lisätty kolmansien maiden kanssa muuttoliikkeen "hallitsemiseksi". Samanaikaisesti on tapahtunut muuttoliikkeen kontrollin turvallistamista (esim. Libyan merirajavalvontahenkilökunnan kouluttaminen).

EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä (2021-2027) käydään parhaillaan neuvotteluja, joissa maahanmuutto on nostettu keskeisesti myös rahoituskanavien agendalle. Punaisen Ristin EU-toimiston huolenaiheena on, että kärkenä on ennemmin muuttoliikkeen hallinta ja ehkäisy kuin ihmisten suojelu, tuki ja avun tarvepohjaisuus. Pelkona on lisäksi, että siirtolaisten vaarat vain kasvavat ja ihmiset ovat yhä haavoittuvammassa asemassa.

Työpajassa peräänkuulutettiin kansallisten yhdistysten yhteisiä vaikuttamisviestejä rahoittajille. Tulevissa rahoitushauissa tulisi tarkastella huolellisesti rahoitusjulistuksen ja -kanavien tavoitetta suhteessa Punaisen Ristin periaatteisiin.

Lisätietoja: tiina.salmio@redcross.fi

Ranskan Punainen Risti ylläpitää useita vastaanottokeskuksia

Ranskan Champceuil Corbes -vastaanottokeskuksen juhlasali.

Vierailin lyhyesti vastaanottokeskuksessa Parisiin laitamilla Corbeil-Essonesin alueella. Keskus sijaitsee keskellä maaseutua, ympärillä asukkaat ovat pääosin kantaranskalaisia.

Ranskan Punaisella Ristillä on 13 vastaanottokeskusta, joissa on 1 200 asukasta sekä 14 hätämajoituskeskusta, joissa on yhteensä 2 000 paikkaa (4/2019).

Vastaanottokeskuksissa asukkaat saavat makuusijan, sosiaalista neuvontaa, terveydenhoitoa sekä apua turvapaikkaprosessiin. Ranskan Punainen Risti ylläpitää myös 66-paikkaista keskusta, johon on sijoitettu jo suojelun saaneita pakolaisia.

Vuonna 2015 perustetun Champceuil Corbes -vastaanottokeskuksen asukkaat olivat pääosin Länsi- ja Itä-Afrikasta. Keskuksen 187 asukasta olivat

maahan yksintulleita miehiä mm. eritrealaisia, afgaaneja, irakilaisia, pakistanilaisia ja tadzhikistanilaisia.

Keskus oli melko ankea ja ränsistynyt, ja huoneet hyvin pieniä. Vastaanottokeskuksessa oli vierailun aikaan kovin hiljaista. Punaisen Ristin työntekijän mukaan moni asukas tekee pieniä toimeksiantoja tai viettää aikaa päivisin muiden järjestöjen tiloissa Pariisissa.

Keskuksessa on henkilökuntaa vuorokauden ympäri. Kaksi lääkäriä ja psykiatria ovat tavattavissa kahdesti viikossa. Useat eri järjestöt ja heidän vapaaehtoisensa järjestävät toimintaa asukkaille. Esimerkiksi kuusi opettajaa pitävät ranskan tunteja sekä kertovat mm. Ranskan historiasta ja tapakulttuurista. Keskuksessa järjestetään myös erilaisia turnauksia, pelataan shakkia ja jalkapalloa sekä retkeillään luonnossa.

Tapaamani keskuksen sosiaalityöntekijän mukaan turvapaikanhakijoiden tilanteet ovat erittäin vaikeita. Asukkaat saattavat olla muutaman kuukauden tai useamman vuoden keskuksessa riippuen turvapaikkaprosessin etenemisestä. Sosiaalityöntekijät ja muut vastaanottokeskuksen työntekijät järjestävät kuukausittaisia tapaamisia asukkaiden kanssa heidän hyvinvoinnin takaamiseksi.

Teksti ja kuva: Tiina Salmio

160 -vuotiasta Punaisen Ristin liikettä juhlittiin Italian Solferinossa

Eurooppalaisten Punaisen Ristien PERCO-verkosto *(Platform for European Red Cross Cooperation on Refugees, Asylum Seekers and Migrants)* kokoontui 19.-23. kesäkuuta Italiassa Veronassa. Kokouksen teemana oli muukalaisviha.

Kokouspaikka mahdollisti osallistumisen Solferinossa järjestettävään Punaisen Ristin festivaaliin muistokävelyineen. Osallistujat kävivät paikoissa, joissa Solferinon taistelu käytiin vuonna 1859. Samassa paikassa Henry Dunant sai idean, joka johti maailman suurimman vapaaehtoisten liikkeen syntymiseen.

Festivaalissa juhlittiin 160-vuotiasta Punaista Ristiä sekä 100-vuotiasta Punaisen Ristin ja Puolikuun kansainvälistä liittoa (IFRC). Festivaali huipentui juhlapuheisiin ja perinteiseen reilun kymmenen kilometrin soihtukulkueeseen Solferinosta Castiglione delle Stiviereen. Matka oli sama, jonka sotilaat kulkivat kantaessaan taistelussa haavoittuneita hoidettaviksi.

Kävelijöitä oli lähes 10 000. Suomen Punaisesta Rististä kulkueeseen osallistui sekä vapaaehtoisia että työntekijöitä piireistä ja keskustoimistosta.

Lisätietoja: janette.gronfors@redcross.fi

Tuhannet ihmiset juhlivat 160-vuotiasta Punaista Ristiä soihtukulkueessa Italiassa. Kuva: Janette Grönfors

Vastaanottoyksiköiden ja perheryhmäkotien majoitustilanne

	ELOKUU 2019	(19.8.2019)
	Asukkaita	Yksiköitä*
Punaisen Ristin VOKit	2 775	20
Alaikäisyksiköt	12	2
Yhteensä	2 787	22
	(muutos -101)	

*) Yksiköiden laskentatapa Maahanmuuttoviraston mukaisesti

Punaisen Ristin ylläpitämiä aikuisten ja perheiden vastaanottoyksiköitä on 20. Yhteensä Suomessa on 38 aikuisten ja perheiden vastaanottoyksikköä, joissa majoittuu 5 553 turvapaikanhakijaa. Yksityismajoituksessa on 3 335 turvapaikanhakijaa. Punainen Risti ylläpitää kahta alaikäisyksikköä. Yhteensä Suomessa on kuusi alaikäisyksikköä, joissa majoittuu 42 lasta/nuorta. Yksityismajoituksessa on 12 lasta/nuorta.
Vastaanottojärjestelmässä on yhteensä 9 052 henkilöä (Migri 12.8.2019).
Lisäksi Punainen Risti ylläpitää perheryhmäkoteja oleskeluluvan saaneille lapsille Lohjalla ja Hämeenkyrön hybridissä. Hämeenkyrön hybridissä asuu 12 nuorta ja jälkihuollon piirissä on 10 nuorta. Lohjan perheryhmäkodissa asuu 10 nuorta ja jälkihuollon piirissä on 19 nuorta.

PUNAISEN RISTIN VASTAANOTTOYKSIKÖT JA PERHERYHMÄKODIT

Helsingin ja Uudenmaan piiri:
- Hangon VOK
- Lohjan perheryhmäkoti

Hämeen piiri:
- Lahden VOK
- Lahden VOK TETU
- Lammin VOK
- Mänttä-Vilppulan VOK
- Hämeenkyrön hybridi (ryhmäkoti, tukiasunnot, perheryhmäkoti)
- Tampereen yksityismajoitusyksikkö

Kaakkois-Suomen piiri:
- Imatran VOK
- Mikkelin VOK

Lapin piiri:
- Kemin VOK
- Rovaniemen VOK

Länsi-Suomen piiri:
- Kauhavan VOK
- Salmirannan VOK, Jyväskylä

Oulun piiri:
- Ruukin VOK

Satakunnan piiri:
- Porin VOK
- Rauman VOK

Savo-Karjalan piiri:
- Kontiolahden VOK, Paihola

Varsinais-Suomen piiri:
- Turun VOK, Pansio
- Turun VOK, Halikko
- Turun VOK, Punkalaidun
- Turun VOK, Metallikadun ryhmäkoti

Österbottenin piiri:
- Kristiinankaupungin VOK

Uutiskirjeet ja ohjeet

Punaisen Ristin maahanmuutto- ja pakolaistyön uutiskirjeet ovat Punaisen Ristin henkilöstön luettavissa Sharepointissa (Punaisen Ristin pakolais- ja maahanmuuttotyö) sekä vanhat vastaanottotoiminnan ajankohtaistiedotteet ja tilanneraportit VOT-ohjeissa ja materiaaleissa kohdassa viestintä.

Punaisen Ristin VOT-ohjeet ja materiaalit

www.spr.fi/votohjeet

Vastaanottotoiminnan valtakunnalliset ohjeet ja materiaalit on tarkoitettu Punaisen Ristin henkilöstön sisäiseen käyttöön. Office 365 -palvelimelle (One Drive) kirjaudutaan käytössä olevilla punainenristi.fi, redcross.fi tai vokki.fi -tunnuksilla.

Uutiskirjeen toimitus:
Noora Kero, Emilia Fagerlund, Hanna-Leena Tikkanen

Palaute ja juttuideat:
noora.kero@redcross.fi

Uutiskirjeen jakelu:
SPR hallitus, SPR valtuusto, SPR johto, SPR keskustoimiston henkilöstö, SPR piirien henkilöstö, vastaanottoyksiköiden henkilöstö, Kontti-johto, vapaaehtoiset (Rednet).